

ПРО ПЕРЕДУМОВИ
ДЛЯ ПЕРЕГОВОРІВ,
«БЕЗПЕКОВІ ГАРАНТІЇ»
І ДОВІРУ
ДО ЗАКОРДОННИХ ЛІДЕРІВ

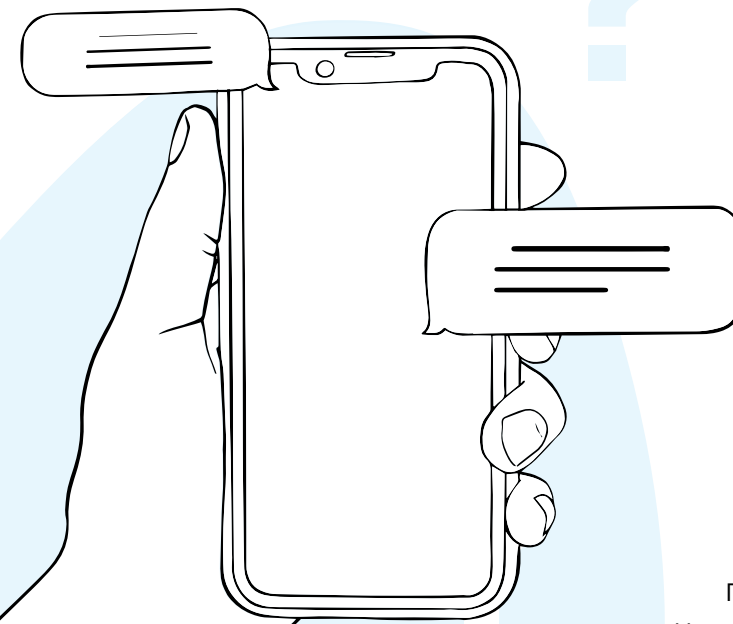
Результати опитування,
здійсненого на замовлення
Центру «Нова Європа»

Дослідження було проведено ТОВ «ІНФО САПІЄНС» на замовлення Центру «Нова Європа» у період із 13 листопада по 21 листопада 2023 року. Вибірка дослідження складає 1000 респондентів. Опитування проводилося методом CATI (телефонні інтерв'ю з використанням комп'ютера, computer-assisted telephone interviews) на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів. Вибірка репрезентативна населенню України віком 16+ за статтю, віком, регіоном, розміром населеного пункту. Теоретична похибка вибірки не перевищує 3,1% з вірогідністю 0.95%. Опитування не проводилось у АР Крим, м. Севастополь, Луганської області, а також окремих тимчасово окупованих територій Донецької, Херсонської, Запорізької, Миколаївської, Харківської областей, де немає зв'язку.

ПРО ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПЕРЕГОВОРІВ, «БЕЗПЕКОВІ ГАРАНТІЇ» І ДОВІРУ ДО ЗАКОРДОННИХ ЛІДЕРІВ

Результати опитування,
здійсненого на замовлення
Центру «Нова Європа»

Опитування здійснено у рамках проєкту за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» і ЄС. Висновки матеріалу відображають позицію авторів і не обов'язково збігаються з позицією Міжнародного фонду «Відродження» і ЄС.

Грудень, 2023
Центр «Нова Європа»
Київ

ЗМІСТ

РЕЗЮМЕ

КЛЮЧОВІ ЗНАХІДКИ

«БЕЗПЕКОВІ ГАРАНТІЇ»

1. Що ви вважаєте кращою «гарантією безпеки» України:
2. Чи повинна Україна надати допомогу США і Тайваню у разі нападу Китаю на Тайвань?

ДОВІРА ДО ЛІДЕРІВ

3. Хто із закордонних лідерів і лідерок викликає у вас найбільшу довіру? Кому українці не довіряють?

ВІЙНА, ПЕРЕГОВОРИ

4. За яких обставин Україна має йти на переговори з Росією? (Вибрати до 3 варіантів).
5. Які поступки на мирних переговорах із Росією ви вважаєте допустимими?
6. Хто міг би вести переговори з Росією від імені України з метою припинення війни?

ВСТУП ДО ЄС І НАТО

7. Про що ви думаєте, коли чуєте, як представники ЄС і США вказують на корупцію в Україні?
8. Що ви очікуєте від Вашингтонського саміту НАТО, який відбудеться у липні 2024 року?

ЗМІСТ

3

4

7

7

7

8

8

9

10

10

11

12

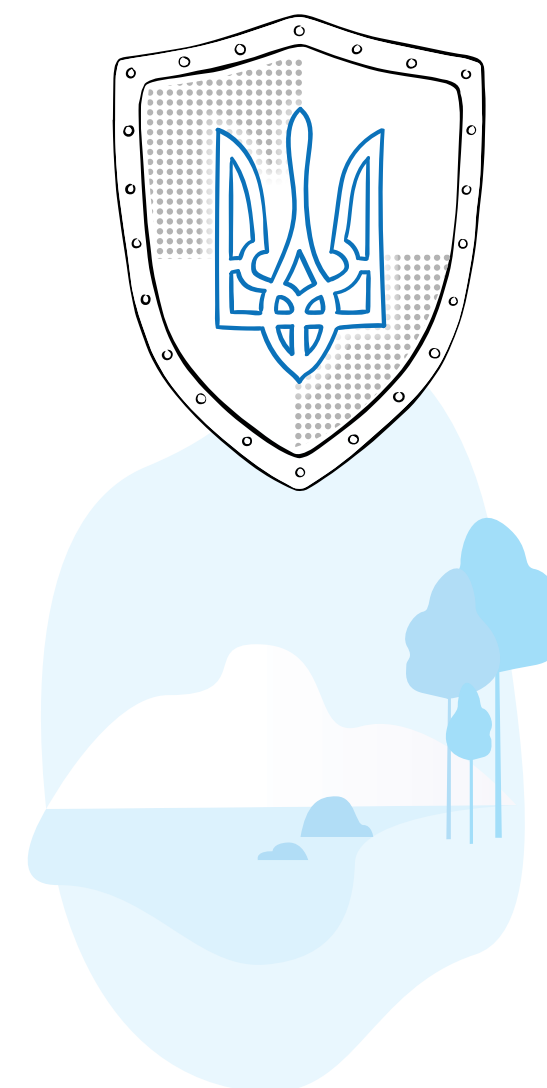
13

13

13

РЕЗЮМЕ

Чергове опитування «Нової Європи» сфокусоване переважно навколо тем безпеки. Активізація чуток про переговори з країною-агресором, дискусій про різного роду безпекові моделі для України потребували оцінок і зі сторони українського суспільства. Вочевидь, громадяни розуміють, що дієвої альтернативи повноцінному членству держави в НАТО не існує. Утім, якби довелося вибирати з інших «безпекових гарантій» (крім повноцінного членства усієї території держави), то бачимо, що українці найбільш схильні до моделі, яку прийнято в експертних колах називати західнонімецькою (передбачала би членство в НАТО тієї території, яку Україна контролює, з включенням під парасольку Альянсу інших територій в майбутньому — після деокупації). Українці досить однозначні в своїх очікуваннях від Вашингтонського саміту НАТО, який відбудеться в липні наступного року: 65% респондентів очікують на певний прогрес у інтеграції України в Альянс. Лише 30% «нічого не очікують» від саміту. Наше опитування також показало, що українці особливо не вірять в переговори з Росією. Головною передумовою переговорів вважають виведення російських військ із української території. Водночас більшість українців не сприйме жодної поступки зі сторони України. Безпековий чинник так само, вочевидь, визначає довіру українців до закордонних лідерів. На перше місце цього року вирвався американський президент Джоозеф Байден (раніше чемпіоном симпатій був лідер Польщі). Зросла довіра до очільників Франції і Німеччини. Безсумнівним лідером недовіри залишається Володимир Путін, а також керівники Білорусі і Китаю (вочевидь, через підтримку Росії).

1. «Безпекові гарантії». Думки українців дещо розпорошені щодо того, які «безпекові гарантії» могли б найкраще забезпечити безпеку України до повноцінного членства в НАТО. Найбільшою популярністю користується варіант, який передбачає інтеграцію держави до НАТО (з розумінням, що захист Альянсу розповсюджується лише на підконтрольну територію). За такий варіант виступило 32,6% українців. Розпорошеність відповідей може свідчити як про те, що українці не дуже добре обізнані щодо деталей дискусії про «безпекові гарантії», так і про те, що громадяни не бачать ефективної альтернативи повноцінному членству держави в НАТО. Як відомо, останні опитування показують незмінно високий рівень суспільної підтримки членства України в Альянсі (близько 80%).

2. Україна має підтримати Тайвань. Відносна більшість українців вважають, що Україна має обов'язково надати допомогу США і Тайваню у разі нападу Китаю на Тайвань. Таку думку поділяє фактично половина респондентів — 47,1%. Варіант «Нам потрібно думати про власну безпеку» підтримало 39,5% опитаних. До певної міри, це

може свідчити про високий рівень розуміння в Україні взаємозалежності світових процесів: демократії мають підтримувати одна одну в протидії зазіханням авторитарних, агресивних держав. Це може бути і виявом вдячності за підтримку, яку отримує наразі Україна від США.

3. Байден — номер один, обігнав Дуду. Цього року чемпіоном суспільної довіри в Україні з-поміж закордонних лідерів став президент США Джоозеф Байден (81,8%). Високий рівень захоплення американським керівництвом, Сполученими Штатами загалом є досить показовим, оскільки контрастує з критикою, яку можна почути в Україні на адресу ключового партнера та стратегії «так довго, як потрібно» (as long as it takes). Збереження високого показника довіри до Байдена відбувається на тлі суперечок в Конгресі США про виділення коштів для України, блокування вступного процесу країни до НАТО, повільних темпів і недостатніх обсягів надання озброєння.

Анджей Дуда, який кілька років утримував пальму першості в наших опитуваннях,

дещо здав позиції — хоч і продовжує бути серед лідерів (проте цього разу на другому місці з показником 77,7% — рік тому було 86,8%). Вочевидь, елементи загострення в українсько-польських не могли не позначитися на ставленні українців до керівництва сусідньої держави.

4. Європейці завойовують симпатію. Рік тому наше опитування показало досить невисокий рівень довіри до лідерів Франції і Німеччини (особливо на тлі президентів США чи Польщі). Наразі цей показник як в Еммануеля Макрона, так і в Олафа Шольца пішов вгору. Німецькому канцлеру наразі довіряє 61,4% українців (було 49,2%), а французькому президенту 54,5% (було 43,9%). Символічно, що до трійки лідерів суспільної симпатії (крім президентів США і Польщі) увійшла президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн, що може свідчити про високий рівень довіри до європейських інституцій загалом.

5. Лідери недовіри. Перша трійка керівників держав, яким українці найбільше не довіряють, напевно, нікого не здивує: Володимир Путін, Олександр

Лукашенко і Сі Цзіньпін. Четверту позицію посів угорський прем'єр-міністр Віктор Орбан. Зріс рівень недовіри до турецького президента Реджепа Тайіпа Ердогана — майже на 10%.

6. Підстави для переговорів немає. Респонденти вважають, що Україна може піти на переговори з Росією лише в разі рішення Москви вивести свої війська з української території (34,8%). Ще третина опитаних обрала варіант «за жодних обставин».

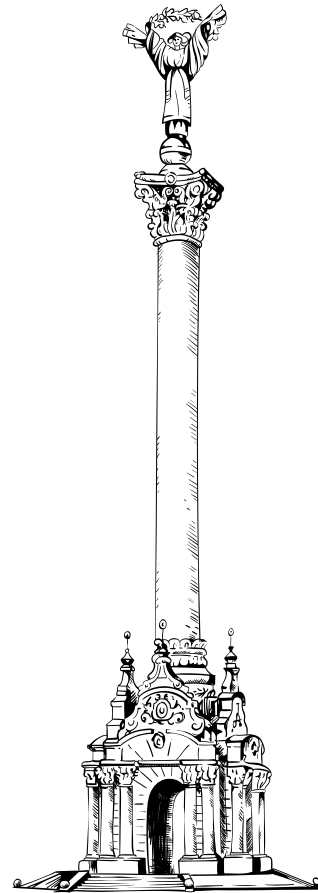
7. Жодних поступок агресору. Ми запропонували оцінити допустимість поступок на можливих переговорах. Українці в цьому плані досить категоричні — більшість респондентів визначили як взагалі недопустимі фактично всі запропоновані варіанти: тимчасово відмовитися від відвоювання окупованих територій (76,2%); відмова від вступу до НАТО (56,9%); скорочення армії України (83,2%); надання російській мові державного статусу (73%); відмова від вступу до ЄС (61%); зменшення суми репарацій з боку Росії (66,8%); відмова від кримінального переслідування керівників Росії та воєнних злочинців Росії (77%).

8. Переговори від імені України вестиме тільки Україна. Абсолютна більшість українців вважає, що лише Україна може вести потенційні переговори з Росією (71,7%). Жодна інша країна від імені України цього не може робити. Лише 14,2% українців допускають, що таку роль могли б виконувати США, 5% — ЄС.

9. Критика зовні щодо корупції? Вітається. Українці позитивно ставляться до критичних заяви зі сторони ЄС і США, які вказують на проблеми з корупцією в нашій державі. Більшість респондентів (70,4%) вважають, що ЄС і США правильно роблять, оскільки Україні потрібен такий зовнішній тиск, аби подолати корупцію.

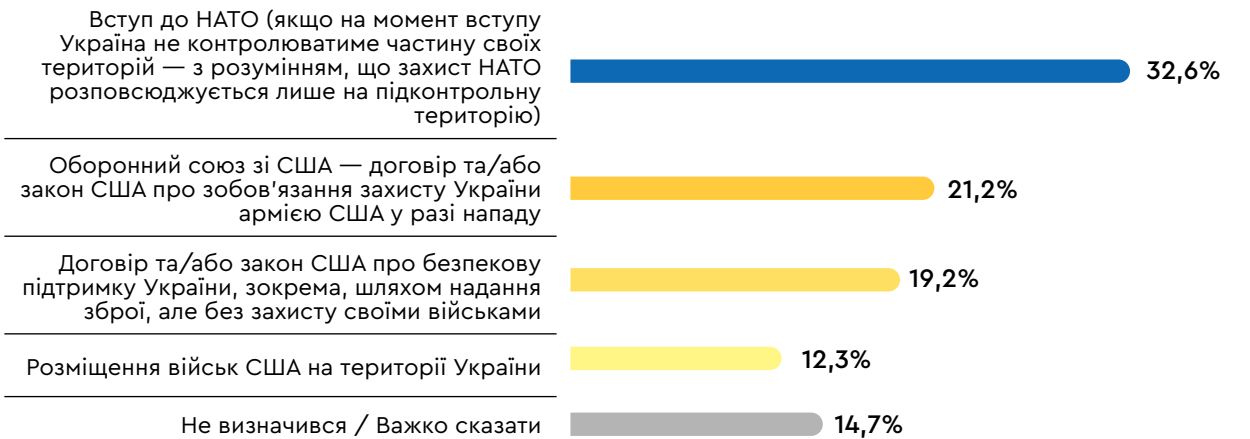
10. Що очікуємо від майбутнього саміту НАТО? Думки українці розділилися щодо того, що можна було б очікувати від Вашингтонського саміту НАТО, який відбудеться в липні 2024 року. Третина опитаних узагалі нічого не очікують. Якщо не брати до уваги ці 30% скептиків, то наступне найбільш популярне очікування — запрошення України до членства в НАТО та початок вступного процесу (25%). Ще майже 20% очікують повноцінний вступ

України до НАТО. Запрошення без початку вступного процесу — такий варіант обрало 10%. Якщо поррахувати сумарну кількість запитань, які передбачають той чи інший рівень прогресу в інтеграції України до Альянсу, то загалом таких 65%.

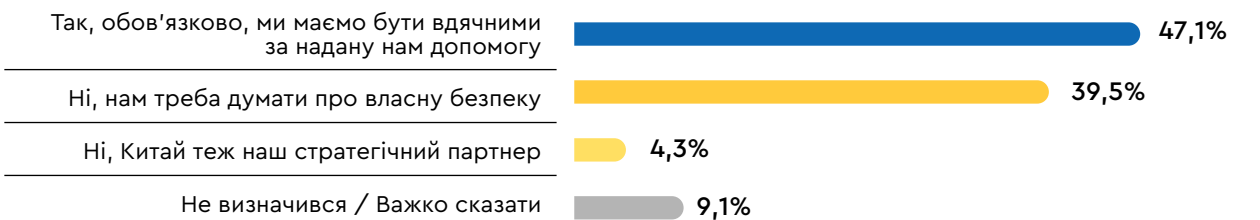

«БЕЗПЕКОВІ ГАРАНТІЇ»

1. ЩО ВИ ВВАЖАЄТЕ КРАЩОЮ «ГАРАНТІЄЮ БЕЗПЕКИ» УКРАЇНИ:

2. ЧИ ПОВИННА УКРАЇНА НАДАТИ ДОПОМОГУ США І ТАЙВАНЮ У РАЗІ НАПАДУ КИТАЮ НА ТАЙВАНЬ?

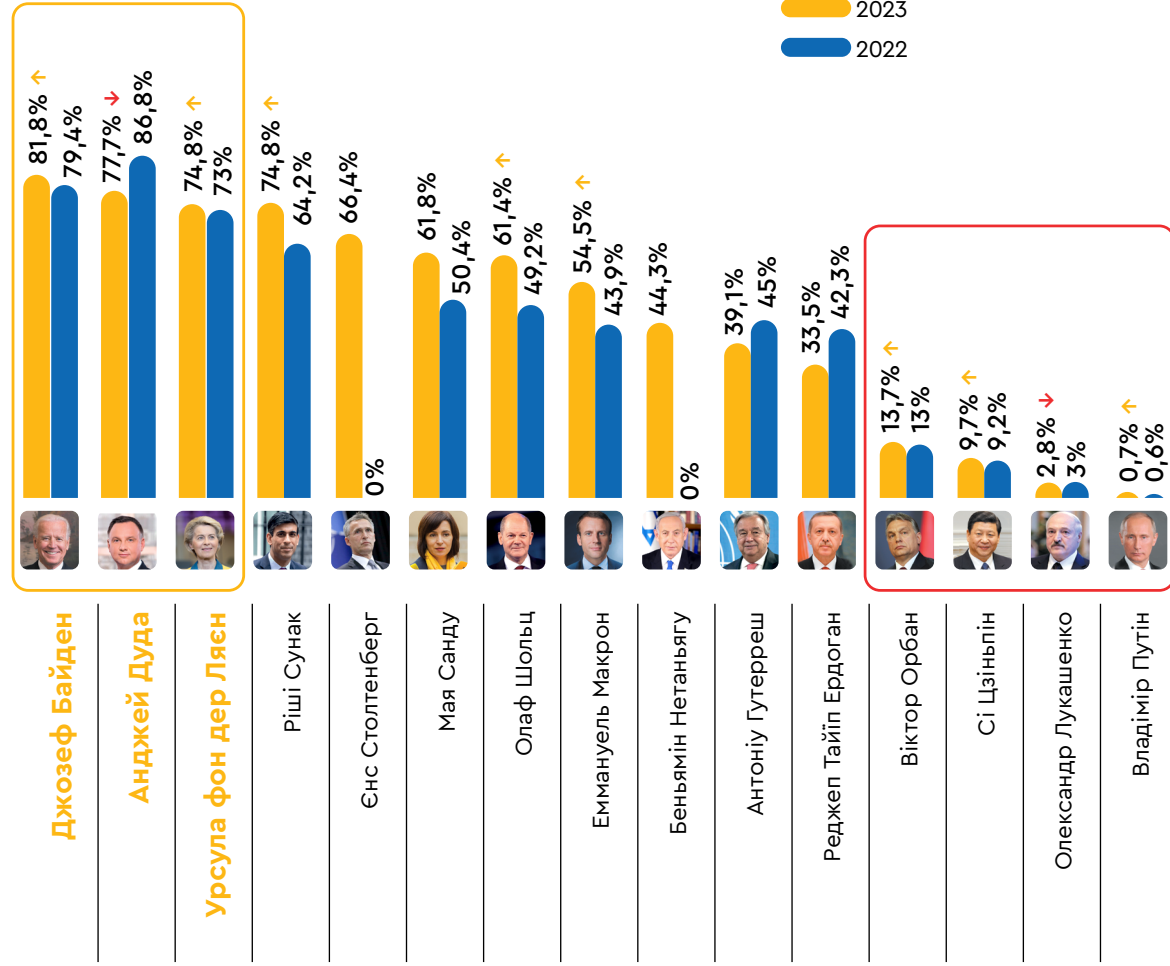

ДОВІРА ДО ЛІДЕРІВ

3. ХТО ІЗ ЗАКОРДОННИХ ЛІДЕРІВ І ЛІДЕРОК ВИКЛИКАЄ У ВАС НАЙБІЛЬШУ ДОВІРУ?

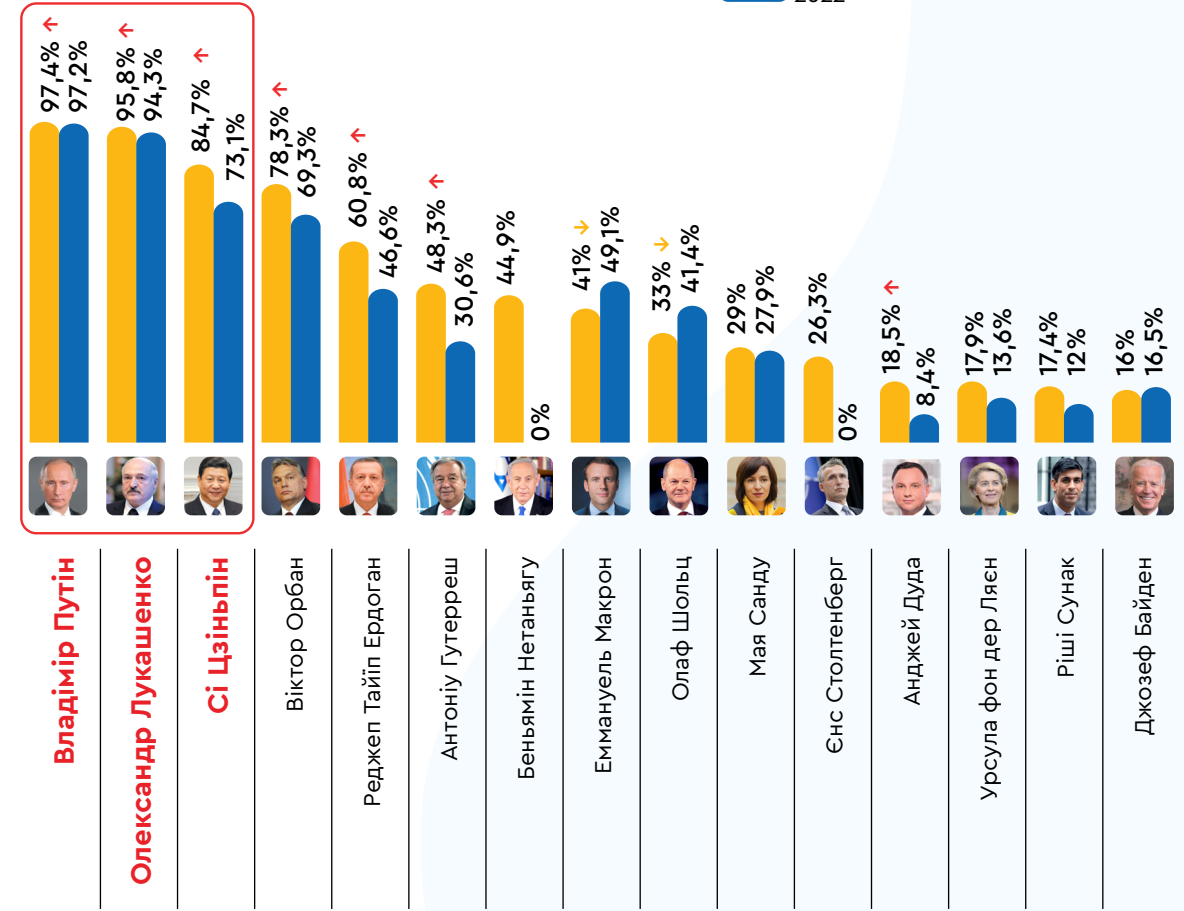
Скоріше довіряю / повністю довіряю

ДОВІРА ДО ЛІДЕРІВ

КОМУ УКРАЇНЦІ НЕ ДОВІРЯЮТЬ?

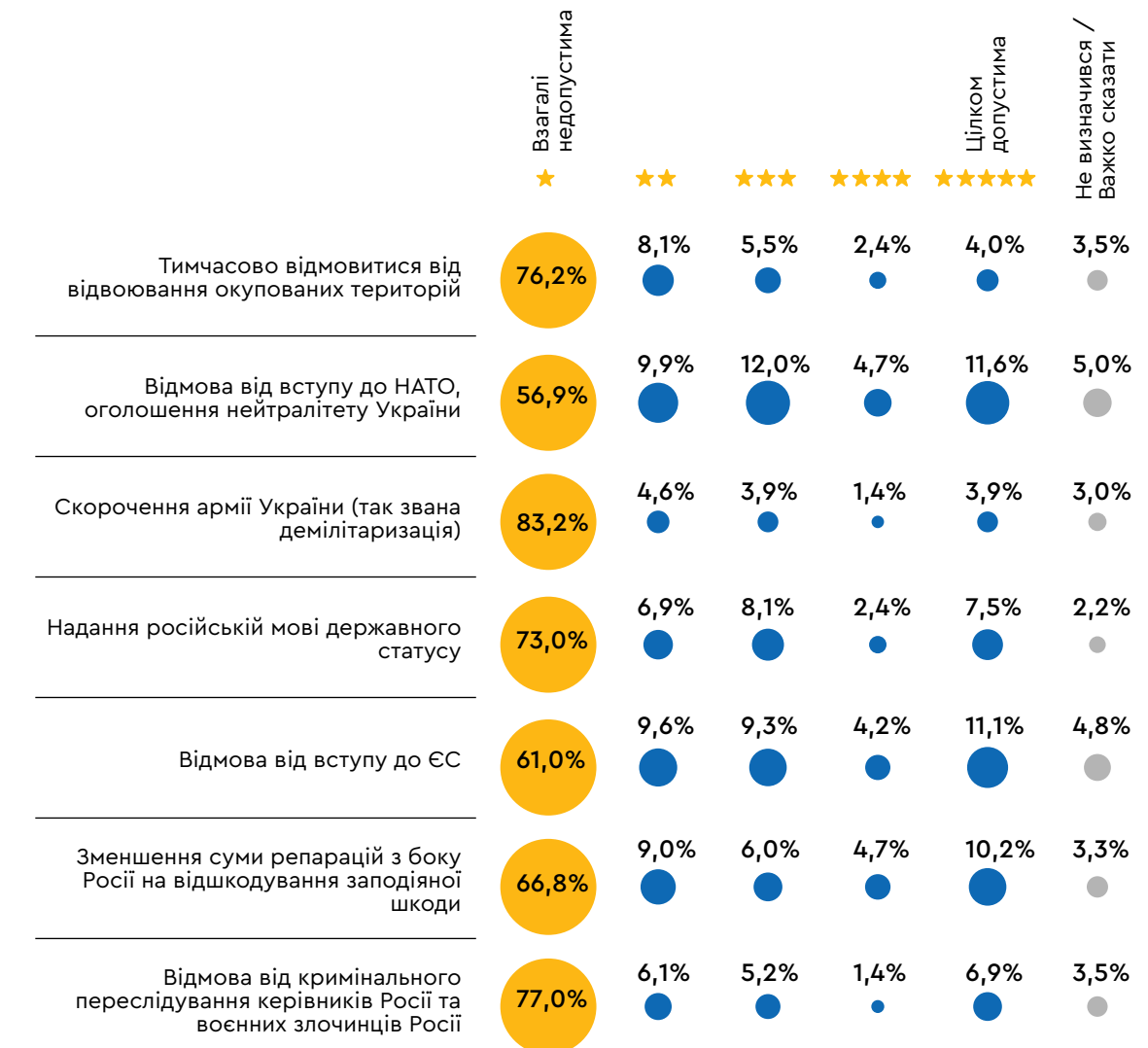
Зовсім не довіряю / скоріше не довіряю

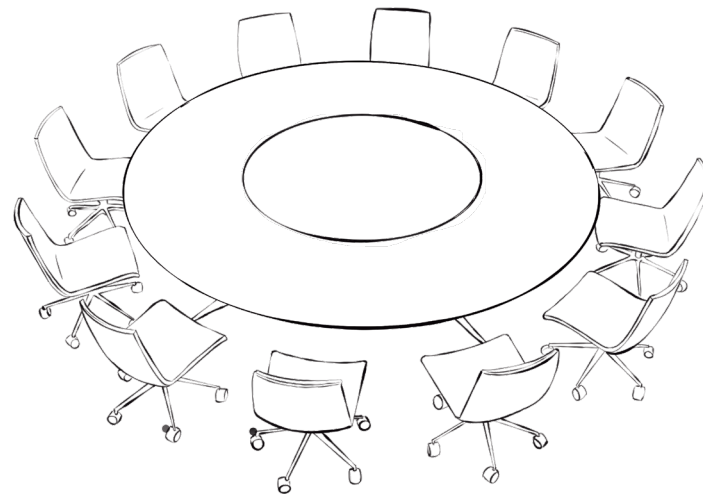
4. ЗА ЯКИХ ОБСТАВИН УКРАЇНА МАЄ ЙТИ НА ПЕРЕГОВОРИ З РОСІЄЮ? (ВИБРАТИ ДО 3 ВАРІАНТІВ).

5. ЯКІ ПОСТУПКИ НА МИРНИХ ПЕРЕГОВОРАХ ІЗ РОСІЄЮ ВИ ВВАЖАЄТЕ ДОПУСТИМИМИ? (ОЦІНІТЬ КОЖНУ ПРОПОЗИЦІЮ ЗА 5-БАЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ, ДЕ 1 — ВЗАГАЛІ НЕ ДОПУСТИМА, А 5 — ЦІЛКОМ ДОПУСТИМА).

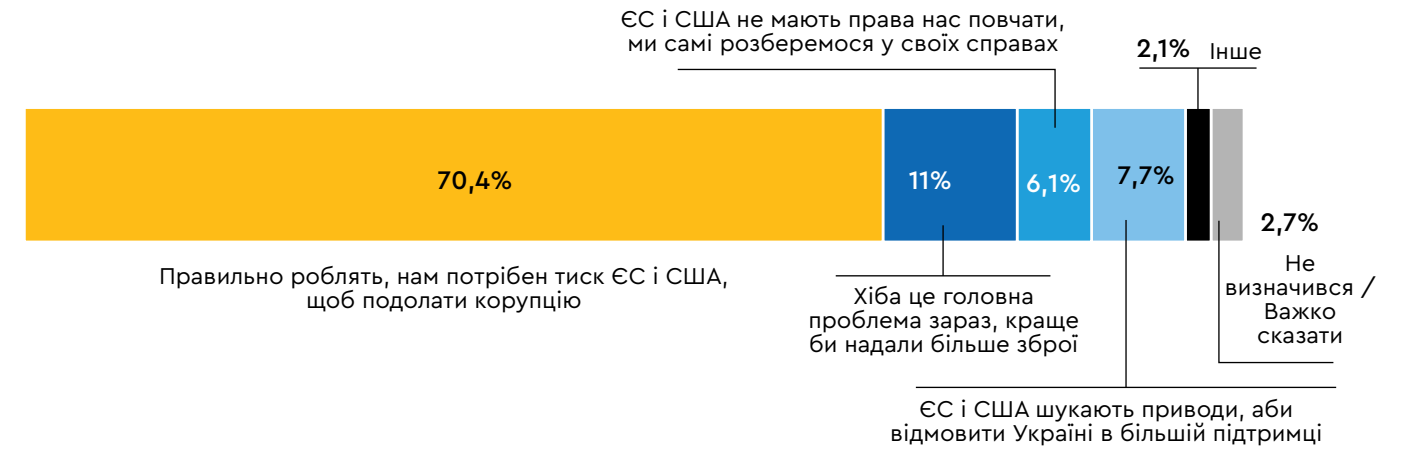

6. ХТО МІГ БИ ВЕСТИ ПЕРЕГОВОРИ З РОСІЄЮ ВІД ІМЕНІ УКРАЇНИ З МЕТОЮ ПРИПИНЕННЯ ВІЙНИ?

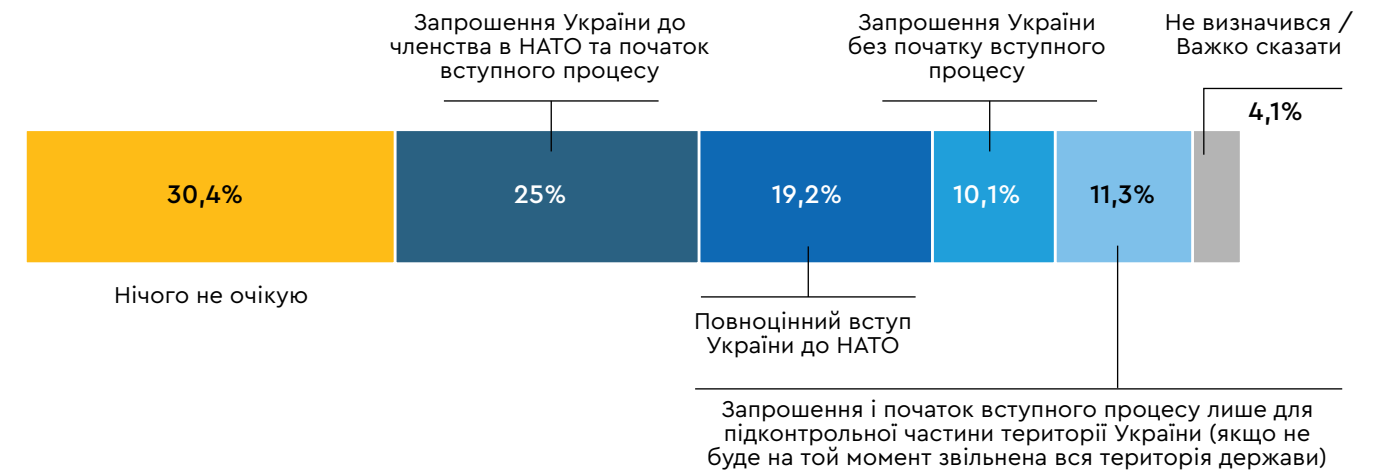

ВСТУП ДО ЄС І НАТО

7. ПРО ЩО ВИ ДУМАЄТЕ, КОЛИ ЧУЄТЕ, ЯК ПРЕДСТАВНИКИ ЄС І США ВКАЗУЮТЬ НА КОРУПЦІЮ В УКРАЇНІ?

8. ЩО ВИ ОЧІКУЄТЕ ВІД ВАШИНГТОНСЬКОГО САМІТУ НАТО, ЯКИЙ ВІДБУДЕТЬСЯ У ЛИПНІ 2024 РОКУ?

ПРО ЦЕНТР «НОВА ЄВРОПА»

Центр «Нова Європа» (ЦНЄ) заснований у 2017 році як незалежний аналітичний центр. Попри новий бренд, він базується на досвіді команди, яка разом працює з 2009 року (раніше в рамках Інституту світової політики). Аналітики Центру «Нова Європа» стали впізнаваними, адже запропонували якісний аналітичний продукт із питань зовнішньої політики України та безпеки в регіоні, поєднавши його з активними та ефективними зусиллями з адвокатування.

Бачення Центру «Нова Європа» максимально наближене до бачення майбутнього Української держави більшістю громадян: Україна повинна бути інтегрованою в Євросоюз і НАТО. Під інтеграцією ми вбачаємо не стільки формалізоване членство, скільки запозичення найкращих стандартів і практик для фактичної належності України до євроатлантичного ціннісного простору.

Докладніше про Центр «Нова Європа»: www.neweurope.org.ua

 <http://neweurope.org.ua/>

 info@neweurope.org.ua

 <https://www.facebook.com/NECUkraine/>

 https://twitter.com/NEC_Ukraine